

Liturgické obrazy sbormistra Tomáše Pospíšila čekaly deset let na první uvedení, vystoupí Stanislav Zindulka a Iuventus, gaude!

10. 02. 2015 08:59

Hlavní mše v kostele Nejsvětějšího Srdce Páně v Jablonci nad Nisou dne 15. února od 9.30 hodin bude nevšední nejen proto, že jde o neděli. Její součástí bude skladba

nazvaná Liturgické obrazy ze života Šimona Petra, ve které účinkuje dětský pěvecký sbor Iuventus, gaude! a Severočeský filharmonický sbor pod společnou dirigentskou taktovkou Josefa Zadiny, herec Stanislav Zindulka se ujme role vypravěče a autor Tomáš Pospíšil usedne za varhany.

Liturgické obrazy ze života Šimona Petra jsou absolventskou skladbou sbormistra

Tomáše Pospíšila z jeho studií na pražské HAMU a velmi úzce souvisí se vznikem

samotného sboru Iuventus, gaude!, který letos v září oslaví desáté narozeniny.

Vše začalo v roce 2004 nenápadným telefonickým hovorem mezi studentem Pospíšilem a zástupcem ředitele jablonecké ZUŠ Vítem Rakušanem.

„Zeptal se mě, zda nemá jablonecká ZUŠka sbor, který by mohl provést jeho právě dokončovanou magisterskou skladbu. Nemá – řekl jsem – ale pojd' ho založit,“ vzpomíná s úsměvem Vít Rakušan. A tak 3. září 2005 čerstvý absolvent AMU Tomáš Pospíšil založil neplánovaně dětský pěvecký sbor, jenž

k Jablonci už neodmyslitelně patří a dělá mu dobré renomé po světě. Vznikl původně kvůli skladbě, která však nakonec poprvé zazní až deset let od svého vzniku, a to v neděli 15. února. Liturgické obrazy mají formu velké mše, jejíž jednotlivé části vyprávějí příběhy ze setkání rybáře Šimona/Petra s Ježíšem Kristem. Zajímavá je také tím, že počítá s pěveckou účastí všech přítomných na mši. Účastníci mše, na kterou je zvána i veřejnost, se tedy budou moci nejen potěšit uměním vynikajících sborů i mistra slova Stanislava Zindulky, ale sami se stanou spoluinterprety této výjimečné skladby,“ zve Tomáš Pospíšil.

Vedoucím absolventské práce a profesorem skladby po celou dobu studia byl T. Pospíšilovi prof. Svatopluk Havelka (1925–2009), na veřejnosti známý jako jeden z předních tvůrců filmové hudby a otec Ondřeje Havelky. Napsal hudbu k asi 70 celovečerním a 150 krátkým filmům; mezi nejvýznamnější patří: Honzíkova cesta (1956), Zářijové noci (1957), Přežil jsem svou smrt (1960), Až přijde kocour (1963), Kdo chce zabít Jessii (1966), Všichni dobří rodáci (1968), Ucho (1969), Pane, vy jste vdova (1970), Případ mrtvého muže (1974), Marečku, podejte mi pero (1976), Princ a Večernice (1978), Božská Ema (1979). Havelka, nositel mnoha státních ocenění z 50.–70. let prošel ve druhé polovině sedmdesátých let konverzí, která ovlivnila jeho tvorbu. I proto měl k této

skladbě svého žáka blízký vztah. Navíc liturgické hudby v současné době (po určitém oživení začátkem devadesátých let minulého století) nevzniká mnoho.

Proč se autor rozhodl právě pro námět sv. Petra a proč uvádí v názvu jeho obě jména?

„Všechny zhudebněné příběhy ukazují na člověka, který na první pohled nemá

předpoklady k tomu, aby byl vůdcem apoštolů a vůdcem prvotní církve. Proto v názvu i

jeho původní jméno Šimon. On je pro mě synonymem slabosti a současně povzbuzení, že

když byl takový „moula“ zvolen, aby na něm stála církev, mám i já šanci dostat se do

nebe,“ říká autor.

Pro plakát byl podle něj použit motiv Petra, který se začal při své chůzi po vodě topit a Ježíš jej

zachraňuje. Obraz nazvaný Kristus na moři namaloval v roce 1832 Josef Führich (1800–

1876), rodák z Chrastavy, významný malíř sakrálních i světských obrazů a profesor

vídeňské akademie, povýšený za své umění do rytířského stavu.

„Za svolení k reprodukci děkujeme Oblastní galerii Liberec, která obraz vlastní,“ uzavřel Pospíšil.

„Liturgické obrazy ze života Šimona Petra“, autor Tomáš Pospíšil, 2005, mají formu hudební mše (bez

creda) rozšířené o části mešního propria. Skladba je liturgicky určená pro svátek Stolce svatého Petra,

který církev slaví 22. února a jehož textů žalmu a antifon využívá. Zbytek textů všech 10 částí cyklu

vychází z českých textů mešního ordinária a výběru žalmů a hymnů.

Jednotlivé části mají za úkol „vyprávět“ příběhy ze setkání rybáře Šimona s Ježíšem Kristem. S jistou

dávkou nadsázky by se dalo říci, že se jedná o formu programní mše a nebo o kombinaci mše a

oratoria s tím, že hlavní roli vypravěče zde tvoří především hudba a její nálada. Dialog dětského a

smíšeného sboru glosuje Petrovy postoje, jak je známe z evangelií, přičemž úloha obou sborů není

náhodná – dospělý sbor představuje programově Petra takového, jaký ve svém slabém lidství

skutečně je, zatímco dětský sbor představuje ideál odevzdanosti a důvěry, jakou ve své

bezprostřednosti dovede projevit jen dítě. Důležitou roli sehrávají i texty z evangelia, které uvádějí

každou epizodu.

Nezbytnou složkou je pak aktivní účast lidu, který se v každé části zapojuje zpěvem.

Skladba je určena pro svátek Stolce sv. Petra 22. února. Protože v letošním roce právě na tento den

připadá 1. neděle postní, přesunuje se svátek v Jablonci s ohledem na provedení skladby o týden

dříve. Dílo zazní v podání dětského pěveckého sboru Iuventus, gaude! (ZUŠ Jablonec nad Nisou),

Severočeského filharmonického sboru Česká Lípa – Liberec, úlohu vypravěče přijal herec Stanislav

Zindulka. Provedení bude řídit umělecký vedoucí severočeských filharmoniků a současně regenschori katedrály sv. Ducha v Hradci Králové, Mgr. Josef Zadina, za varhany usedne sám autor.